8e JAARGe. № 225.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.— ℔ halfj. ƒ 12.— ℔ maand ƒ 2.—
" Java. " d°. " 30.— " d°. " 15.—
" Buitenbez. " d°. " 36.— " d°. " 18.—
" Europa " d°. " 50.—
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

WOENSDAG 19 SEPTEMBER 1860.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING.

De Resident van Soerabaya maakt bekend dat *op Zaturdag den 29sten September e. k.* bij 's lands pakhuizen te Soerabaya in het openbaar zullen worden verkocht: 400,000 Amsterdamsche ponden doorgekapt kopergeld; waarvan een monster bij de vermelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden bedoeld in de *Javasche Courant* van den 25sten Augustus 1860 No. 68.

SOERABAYA, *De Resident,*
den 31 Augustus 1860. (1358) O.

UITBESTEDING.

Op Maandag den 1sten October a. s.
des morgens ten 9 ure,

zal door den Hospitaalmeester bij het convalescenten gesticht te *Malang*, openbare uitbesteding worden gehouden, voor het reinigen van hospitaalkleeding en fournituren en het vullen der laatsten ten behoeve van genoemd gesticht voor het jaar 1861.

De voorwaarden liggen dagelijks, met uitzondering van *zon- en feestdagen*, van des morgens 7 tot 2 ure ter lezing bij hem hospitaalmeester, en te *Soerabaya* op het bureau van den ondergeteekende, alwaar mede nadere inlichtingen te bekomen zijn.

(1326) *De Onder Intendant der 1e. klasse*
SOERABAYA, *in de 3e. Militaire Afdeeling op Java,*
den 30 Augustus 1860. Hk. VERBEEK.

UITBESTEDING.

Op Maandag den 1sten October a. s.
des morgens te 9 ure:

zal op het bureau van den ondergeteekende openbare uitbesteding worden gehouden, voor de levering in 1861, van
1e. MUILEN en SCHOENEN.
2e. EMBALLAGE-EFFECTEN.
3e. HOUTWERKEN.
4e. LOODKISTEN.
5e. LEGMATJES.
6e. BLIK, GLAS, IJZER en KOPERWERK &
7e. het reinigen van HOSPITAALKLEEDING en FOURNITUREN en het vullen der laatsten.

De voorwaarden liggen dagelijks, met uitzondering van *zon- en feestdagen*, van des morgens 7 tot 2 ure ter lezing op genoemd bureau, alwaar mede nadere inlichtingen te bekomen zijn.

(1325) *De Onder Intendant der 1e. klasse*
SOERABAYA, *in de 3e. Militaire Afdeeling op Java,*
den 30 Augustus 1860. Hk. VERBEEK.

De Resident van *Soerabaija* maakt bij deze bekend dat op *Dingsdag den 2den October a. s.*, des voormiddags te 10 ure, ten zijnen bureele

EENE UITBESTEDING

zal worden gehouden voor den afvoer van koffij uit de binnenlandsche pakhuizen in de Residentie *Soerabaija*, naar de pakhuizen ter hoofdplaats *Soerabaija* gedurende 1861, tot en met 1865.

De voorwaarden liggen op het residentiekantoor ter inzage voor belanghebbenden.

Gegadigden worden verzocht vóór, of uiterlijk op, den dag der uitbesteding hunne inschrijvingsbilletten intedienen, en om voorts in persoon bij de te houden uitbesteding tegenwoordig te zijn, dan wel gemagtigden te zenden.

SOERABAYA, *De Resident,*
15 *September* 1860. Namens denzelven
De Secretaris.
(1453) CH. TROMP.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Donderdag den 20sten September 1860.

Bij den Pachter der pandjeshuizen *Tjoa Pingting* te Kepoetran, van onuitgeloste pandgoederen.

Op Vrijdag den 21sten September 1860.

Op de Stapelplaats van *B. J. van Eck & Co* aan de Kaliemaas, van cc. 1000 stuks balken. (1429)

en daarna

Bij den chinees *Go Kongsoen* te Pabéan, van diverse goederen.

Op Maandag den 24sten September 1860.

Te Simpang op het erf van de wed. *Mulder*, van eene partij houtwerken, en

Bij *A. H. Deeleman*, in de stad van goederen van den doctor Bettink.

Op Dingsdag den 25sten September 1860.

Bij *D. D. van Boeckholtz*, in de Chins. kamp van diverse goederen van de firma *Adam & Co.*

Op Woensdag den 26sten September 1860.

Bij *D. M. Martens*, in de stad, van diverse goederen.

Op Donderdag den 27sten September 1860.

Bij *J. A. Nicolai*, aan de Kalimaas van scheepsbehoeften.

Op Vrijdag den 28sten September 1860.

Bij *F. Heijman*, in de Chins. kamp van diverse goederen.

Op Zaturdag den 29sten September 1860.

Bij 'S Lands Algemeene Pakhuizen van 400,000 amsterdamsche ponden doorgekapt kopergeld. (1464)

GEBOORTEN.

Bevallen van *TWEE ZONEN*, J. A. BANGERT, *Meken.*
SOERABAYA, 17 *September* 1860. (1461)

Op den 15den September beviel van eene DOCHTER C. CAMPHUIJNDER, *van Doren.*
TOEBAN, *den* 16 *September* 1860. (1457)

STERFGEVALLEN.

Op den 8sten Augustus jl. overleed te Amboina na een langdurig en smartelijk lijden mijn veelgeliefde echtgenoot de heer A. K. MOSSEMBEKKER in den ouderdom van 43 jaren, mij nalatende twee kinderen, die te jong zijn om dit verlies te beseffen.

wed. **MOSSEMBEKKER.**
(1462) *geb. van Nuys.*

HOUT VENDUTIE

Op Vrijdag den 21 September a. s.
zullen door ondergeteekende op hunne stapelplaats bij de *Kampong Bandaran* in publieke VENDUTIE worden verkocht.

1200 STUKS BALKEN
geschikt voor huis en scheepsbouw.
(1430)
B. J. VAN ECK & CO.

EEN WIJSGEER ONDER DE HANEBALKEN

NIEUW-JAAR OP EEN ZOLDERKAMERTJE.

(*Vervolg.*)

Helaas! zoo even nog voorbij de deur van een groot hotel gaande, zag ik een droevig onderwerp voor een dezer geschiedenissen. In den duistersten hoek stond een man bloothoofds, den voorbijgangers om eene aalmoes te smeeken. — Men kon aan zijne kleêren zien dat hij lang met de ellende gesmeteld had. — Zijn gelaat was halverwege met zijne grijze haren bedekt, en zijne oogen hield hij digt, alsof hij aan het gezigt zijner vernedering wilde ontsnappen; hij stond daar sprakeloos en verroerde zich niet. De wandelaars gingen in hunne verstrooijing, die bedelende gestalte voorbij. Daar zij niet door het lastig vragen gehinderd werden, behoefden zij enkel hunne oogen er van af te wenden. Daar gaat op eens de deur open; een laag rijtuig, met zilveren lantarens, en een paar gitzwarte paarden komt er uit, en rijdt eene voorname straat in. Nauwelijks heb ik 't geschitter der diamanten en de bouquetten kunnen zien! Het licht der lantarens ging als eene bloedende streep over het bleeke gelaat des bedelaars. Hij doet zijne oogen open en volgt met eenen treurigen blik het rijtuig na.

Ik liet eene kleinigheid in den hoed vallen en ging verder.

'k Dacht twee oorzaken van onze voornaamste maatschappelijke kwaal te hebben ontdekt, — De nijd van den nooddruftige, en de trotsche eigenbaat van den rijke.

Al het vermaak is van mijne wandeling af; 'k ben weêr met mijne eigen gedachten alleen. — Op het vrolijk en bewegelijk schouwspel dat op straat vertoond wordt, volgt eene overweging van al die problemaas die sedert vier duizend jaren, bij iedere menschelijke worsteling geschreven zijn.

Ik dacht aan het noodelooze van zooveel oorlogen, die met de overwinning slechts beurtelings het ongeluk hadden verplaatst; aan 't hartstogtelijk misverstand, dat van geslacht tot geslacht wordt voortgeplant, de bloedige geschiedenis van CAÏN en ABEL; door al die sombere beelden in gepeins verzonken, liep ik altijd maar voort, toen de stilte die rondom mij heerschte mij uit mijne mijmering wekte.

Ik was in een van die straten gekomen waar eene kleine burgerstand woont. Ik herkende ze dadelijk; 'k was er nog eens geweest. — Op eens stuit ik op een volksoploop; ik keek wat er gaande was. Men omringde een kind, van een jaar naar 'k gis, dat hevig schreide; 'k vroeg een der omstanders wat dat was.

Och! zeide mij een metselaar, die van zijn werk kwam, en zijn kalkbak nog bij hem had; dat kind is zeker wezen wandelen, en nu heeft de knecht die er bij was, een paar kameraads ontmoet, waarmede hij een borrel is gaan drinken, en die schijnt hem te vergeten, en nu weet de dreumes zijn huis niet. — Weet hij dan niet hoe hij heet en waar hij woont? — Hij heet CHARLES zeide hij, en zijn vader DUVAL.... Maar er zijn wel duizend DUVAL's in Parijs. — Ziet gij dan niet dat 't een jongeheer is, die altijd met een rijtuig of met eenen knecht uitgaat.

Nu hoorde men eenige stemmen boven de anderen uit. Men kan dat kind hier op straat niet laten staan, riep de eene. — Men zou 't meê akken, schreeuwde de andere. — Brengt het bij een Commissaris van policie, hoorden men eenigen te gelijk. — Dat 's goed; kom maar meê kleine! Op eens treedt er een jongen uit den hoop en kijkt 't verloren kind oplettend aan. Ik ken hem wel roept hij uit; hij woont in onze buurt. — Waar zoo dan? — Daar ginder aan den anderen kant van de straat; in dat groote huis, met dat ijzeren hek.

Het kind sloeg op eens zijne oogen op, en weende niet meer; — hij kwam naar den jongen toe, en beiden gingen weg.

De menigte ging uiteen; maar ik volgde hen en haalde ze spoedig in. — 't Verloren kind herkende spoedig de buurt waarin hij woonde; eindelijk kwamen zij aan zijn huis, en viel hij in de armen zijner moeder, die iedereen had uitgestuurd, en in grooten angst was. Met een paar woorden vertelde ik haar wat er gebeurd was; in dien tusschentijd was de arme jongen verdwenen; hij dacht er zelfs niet aan eenig loon voor zijne moeite af te wachten.

De Rustdag.

ZONDAG 27 MEI. De hoofdsteden hebben dat bijzonders, dat op de algemeene Zon- en Feestdagen het grootste deel

VENDUTIE
tegen 4% vendusalaris.
OP Dingsdag den 25sten September a. s.
voor rekening
VAN
ADAM & CO.
DOOR EN IN HET LOCAAL VAN
D. D. VAN BOECKHOLTZ.
VAN
EEN ENGELSCH FACTUUR
bestaande uit:
Karpetten en **Alcatieven** } van geheel nieuwe dessins.
Toilet spiegels met en zonder marmeren Bladen.
Parfumerien.
Bruine windsorzeep.
Violet poeder. (*Bedak.*)
Zadels met hoofdstellen compleet.
Wagentuigen met pleet gemonteerd voor **2** en **4** paarden.
Imitatie leder.
Kapleder.
IJzeren ledikanten voor *één* en **2** personen.
Gedrukte **Jaconets.**
Fijn gewerkte **dames zakdoeken** en **kragen.**
IJzeren veldbedden.
IJzeren geldkisten.
200 kistjes **zeep,** geschikt voor huisselijk gebruik.
Merinossche **Heeren** en **Dames borstrokken.**
do. **onderbroeken.**
Witte en gestreepte **katoenen borstrokken.**
Voet- bankjes.
Gordijngoed.
Glimmend katoen.
Dubbelloop **Jagtgeweren** in mahonijhouten kistjes, **compleet.**
Engelsche **kaas** en **wortelen** in blik.
do. **mosterd.**
25 kistjes **gemberwijn.**
Franjes.
Onderrokken.
Japonnen.
Spelden.
Batist.
Passerdoozen.
VERDERS:
25 kisten **champagne.**
Spiegels van verschillende grootte met vergulde en verzilverde lijsten.
Fransche **modewaren.**
Bloemen en **coiffures.**
GOUDWERKEN,
bestaande uit:
Braceletten, broches, oorbellen, hemdsknoopen, medaillons, enz.
Amerikaansche **mécanique klokken.**
Rhénoscéros hoorns.
Engelsche **medicijnen** in mahonijhouten kistjes, met **boekjes** tot aanwijzing van het gebruik.
EN
Een pas aangebragte **pianino,** van *P. de Ruijter et fils,* à Breda.
Alles daags te voren te bezigtigen.
Bijgebragte goederen worden niet aangenomen. (1342)

HOUTVEILING TE KEDIRIE
op Woensdag den 26sten September aanstaande,
des morgens te 10 ure,
door tusschenkomst van het vendu-kantoor
van
HONDERD STUKS MEESTAL GAVE
DJATIE BALKEN
van verschillende dimensien.
De verkoop geschiedt op het gewoon crediet van drie maanden.
(1411) **SIE BANSOEIJ.**

HOUT VENDUTIE
te Poeloe (Grissee.)
Op Donderdag den 27sten September 1860.
VAN
1720 STUKS BALKEN,
waaronder van zware dimensien.
(1458) **P. C. VAN ROIJEN.**

LELANG
KAIJOE DJATIE,
DI
POELOE (GRISSEE).
Pada harie Kommies tangal 27 September 1860,
ada 1720 BALLOK,
ada njang besaar dan pandjang.
(1459) **P. C. VAN ROIJEN.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

STOOMBOOT OENARANG

KAPITEIN S. VAN HULSTIJN.
Vertrekdagen gedurende de maand September.
den 7 *September* naar **Batavia** via **Samarang.**
den 23 " " " " "
Nadere informatien te bekomen bij
de agenten
(1344) **ADAM & CO.**

MUZIJK-GENOOTSCHAP St. CECILIA.
Het vroeger op *Maandag* 24 *dezer* geannonceerde

zal alsnu plaats hebben op
Dingsdag 25 September,
in het locaal der Societeit Concordia, en voor de leden en geintroduceerden met hunne Dames, van beide vereenigingen, toegankelijk zijn.
Aanvang des avonds te 8 ure.
Namens de Directie van
bovengenoemd genootschap,
De Secretaris,
(1463) **VERKOUTEREN.**

SAMARANGSCHE-SCHOUWBURG LOTERIJ.
Heele- Halve en Kwart Loten
te bekomen ten kantore van den Heer VAN NOORD BORSKI, (1360)

PHOTOGRAFISCH
PORTRETTEN ATELIER
VAN
C. C. F. PERRET.
Portretten op papier en glas, in diverse soorten van lijsten en étuis. (1082)

Bij de Agenten te Soerabaija
VAN DE
OOST-INDISCHE ZEE EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.
gevestigd te Batavia,
is thans gelegenheid tot het onmiddelijk verzekeren tegen gevaar voor Zee en Brand.
SCHIMMELPENNINCK & CO.
(1214) *Agenten.*

3 IJZEREN KISTEN, zeer geschikt tot berging van **OLIE.**
bij
(1467) **E. TEN BRINCK & CO.**

MOOIJE SUIKER
in KRANDJANGS VAN ½ PICOL
voor huisselijk gebruik.
Bij
(1465) **DE STURLER & FAGNOTTI.**

PAS ONTVANGEN
IN HET HEEREN MODE MAGAZIJN
VAN
W. A. DE VET,
WITTE GESATINEERDE
HEEREN HANDSCHOENEN,
van differente nommers. (1466)

GEMAAKTE
TAFELLAKENS EN SERVETTEN,
voor *f* 10.— het stel
BIJ
(1456) **HAMMELBURG.**

HOLLOWAY ZALF.
St. Antonie's vuur, builen, kanker, zweren en aambeijen worden met bijzonder goed gevolg door deze zachte maar doordringende Zalf genezen. Het groote verbruik van dit heelmiddel in Java en in 't gansche Oosten is een beter bewijs voor hare uitnemendheid dan het getuigenis van eenig persoon. Dezelve zou nooit zoo groot een navraag hebben in dit gedeelte der wereld en over de geheele Globe, indien ze niet bevonden ware geworden zoo algemeen nuttig te zijn. Geene huidziekte is bekend die niet genezen kan worden door dezelve, en als de deugdelijkheid van deze uitwendige aanwending het ligchaamsgestel binnen dringt, even als zout in vleesch, zelf tot de binnenste vezelen, geneest ze vaak ligchamelijke ongesteldheden welke alle inwendig gebruikte medicijnen trotseerden.
Ad. *f* **1,—** *f* **3,—** en *f* **5,—** per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij
(1460) **LE ROY & CO.**

---

der bevolking hun heil naar buiten zoekt, en even als vogels hunne kooijen verlaten, om vrolijk en luchtje te gaan scheppen. Als om strijd zoekt men een groen plekje om te zitten, en de schaduw van een boschje, om voor zon beveiligd te zijn; men plukt de eerste meitakken en stoeit onder 't nieuwe groen; en des avonds keert men, met een verligt hart en eene bloem op den hoed of in het knoopsgat weêr stadwaarts, om den volgenden morgen zijn taak weêr voort te zetten.

Deze uitstapjes zijn vooral te Parijs in zwang. — Als de mooije dagen weer in 't land gekomen zijn, ziet men bedienden, burgerluidjes en de ambachtsman met geheele troepjes optrekken om feestelijk dat buitenleven te genieten. — Uren loopen getroost men zich om een groen plekje op te zoeken. — De blijde huisvader vertelt in opgetogenheid zijne kroost van de wonderen der natuur en wijst hun op de knol-of koornvelden die zij voorbijgaan. Men heeft er de zonderlingste ontmoetingen, en men doet er allerlei ontdekkingen. 't Is voor menig Parijzenaar eene tweede Odyssea, en voorzeker zou hij een tegenhanger kunnen schrijven van de beroemde land- en zeereis van Parijs naar Saint-Cloud.

Wij spreken hier niet van die immer af- en toenemende bevolking die van elders komt, en voor wie ons Fransch Babylon slechts een Europeesch caravanserail is; die onafzienbre rei van geleerden, kunstenaars, industriëlen en reizigers, die even als de held van HOMERUS, na „vele landen en volken gezien te hebben" eindelijk hun vaar vaderland mogen aanschouwen; maar van den huiszittenden Parijzenaar, die op zijne kamer of aan zijne werkbank is vastgekleefd als de schelpvisch aan de rots, en als zoodanig eene merkwaardig overblijfsel of levendig bewijs is, van de ligtgeloovigheid, den tragen vooruitgang en de goedhartigheid der vervlogen eeuwen.

Het behoort tot een der bijzonderheden van Parijs, dat men er zeker twintigderlei verschillende klassen van menschen vindt, die elk haar eigen karakter en zeden hebben. Naast de schagcheraars in handel of kunst, die vrij grillig op Fortunaas rad in 't ronde draaijen, leeft de kleine rentenier of de werkman die vast werk heeft, even als een uurwerk, gelijkmatig voort. — Er moge geene stad wezen waar men schitterender en in gestadiger onrust leven kan, er is er ook geene waar men onopgemerkter en kalmer genieten kan. — 't Is met de groote steden als met de zee; stormwind beroert alleen de oppervlakte; op den bodem zult gij alles rustig en stil vinden.

Ik leefde als 't ware op dien bodem. Doch buiten den maalstroom des publieken levens, sloeg ik toch belangstellend dien grooten worstelstrijd gade. — Nu eens angstig dan eens verheugd, volgde ik van verre de groote gebeurtenissen. Men vond mij in de blijde rijen van eenen feestelijken optogt, en onder den treurigen sleep van een begrafenisstoet. — Zou het voor een kijkend en denkend mensch wel anders mogen wezen? De onwetendheid alleen blijft vreemd aan 't uiterlijk leven; eigenbaat gaat zelfs zoo ver niet.

Deze opmerkingen, die ik bij mij zelven maakte, gingen gepaard met de huiselijke bezigheden, waaraan een vrij gezel, die geene andere bediende dan zijne goede wil heeft, wel genoodzaakt is zich over te geven. — Onder de hand had ik mijne laarzen gepoetst, mijne jas afgeborsteld en mijn das omgedaan, en ik, stond vrij voldaan over mij zelven, gereed om uit te gaan.

Een groot besluit deed mij uit mijnen gewonen tred gaan; 'k had namelijk die van den vorigen dag aangekondigd gezien, dat het te Sèvres kermis was, en dat bij die gelegenheid de groote porceleinfabriek voor 't publiek te zien was; en des morgens reeds, door ,t schoone weder verlokt, besloot ik er heen te gaan.

Ofschoon het nog veel te vroeg was, vond ik toch reeds bij het station, eene groote menigte reizigers, die even als ik, bang waren om te laat te komen. — Behalve andere voordeelen hebben de spoorwegen, vooral voor den Franschman nog dit voor, dat zij hem aan naauwgezetheid hebben gewend. — Onder het onmiddelijk bevel van den tijd, gehoorzamen zij dien terstond. — Ook zullen zij wachten leeren. De maatschappelijke deugden zijn vooral goede gewoonten. Wat al groote hoedanigheden hebben sommige volken niet te danken aan hunne geographische ligging.

'k Zat in den wagon naast twee zusters van middelbaren leeftijd, welke tot die huiszittende klasse behoorden, waarvan ik zoo even gesproken heb. — Eenige beleefdheden, buurswege, waren voldoende om ons vertrouwelijk te maken; eenige oogenblikken later wist ik hare gansche geschiedenis.

(*Wordt vervolgd.*)

WISSELS OP NEDERLAND.

bij

het Agentschap van de Factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij. (1217)

WISSELS OP NEDERLAND.

BIJ

(1434) **B. KOPERSMIT & CO.**

WISSELS OP NEDERLAND.

BIJ

(1444) **FRASER EATON & CO.**

VERKRIJGBAAR.

Manilla sigaren N°. 2 per 1000....		*f* 45.—
Puike boter merk VAN DER LEEUW p. vaatje		„ 17.—
„ „ ℔		„ 2.—
„ **Hammen** per stuk		„ 11.—
„ **Sardijntjes** p. doz. *f* 10.— p. blik		„ 1.—
Thee (BOES POUW) per pak van ½ kattie..		„ 1.25
id. (HON BIE) „ „ „ ¼ „		„ —.40
Kersen, **Kwee appelen**, **Peeren**, **Aardbeziën**, **Frambozen**, **Bessen**, **Pruimen**, **Appelen**, **Mijrtenbeziën**, **Pruimen** in **azijn** en **appelpent.**	ad *f* 1.50.— *per flesch.*	
Arrowroot beschuit, **Picnic**, **Mixed**, **Cracknel**, **Queen**, **Soda**, **Captain.**	ad *f* 5.— *per blik.*	
Gember, per pot		„ 3.50
Eau de cologne *H & S* per 6 fl.		„ 4.—
Champagne JOZEPH PERRIER FILS & Co. in ½ fl. per doz.		„ 30.—
Brij madera per dozijn van 24/2 fl.		„ 32.—
Alter portwijn „ „ „ „		„ 32.—
Cherrij cordial „ „ „ „		„ 22.—
Vieux Cognac MARTEL dozijn van 12/1 fl.		„ 25.—
Joha Albertij brandij „ „ 12/1		„ 24.—
Genever *AVH* per kelder		„ 15.—
„ „ „ vijf flesschen		„ 6.25
„ *VDW* „ kelder		„ 13.—
„ „ „ vijf flesschen		„ 5.—
Bier. Echt kitzinger per dozijn		„ 14.—
„ Haantjes P. S. RENDORP per dozijn.		„ 9.—
Rhijnwijn Hochheimer 1857 per doz.		„ 12.—
Edem Erbacher „ „		„ 10.—
Medoc st. Julien „ „		„ 12.—
Wijnazijn per dozijn.		„ 5.—
Bessensap „ „		„ 5.—
Sla olie „ „		„ 17.—
do. „ fl.		„ 1.50
Castorolie „ „		„ 2.—
Japansche soija „ dozijn.		„ 10.—
Arrowroot „ fl.		„ —.50
Kantoor lampen (nieuw model) per stuk		„ 15.—
Stolpen. No. 1 *f* 12.— No. 2 *f* 11.— No. 3		„ 10.—
Ballons		„ 3.50
Onderballons		„ 5.—
Champagne, wijn- en **bitterglaasses** per dozijn.		„ 4.—
Bierglazen „ „		„ 5.—
Vingerglazen „ „		„ 5.—
Vensterglas per kist		„ 14.—
Blaauwe verw per blik van 25 ℔.		„ 6.—
Menie per vaatje van 25 ℔.		„ 8.50
Loodwit. „ 50 „		„ 10.—
Lijnolie per **kelder**		„ 16.—
Hagel in verschillende nummers per zak van 25 ℔.		„ 9.—
Heeren sokken per dozijn *f* 4. 50 à		„ 5.—

à Contant

BIJ

OEI MOOLIEM.

(1468) *Kampong Kembang Djepoon.*

DE PROEVEN

TOT

OPLEIDING VAN JAVANEN.

De beroemde opvoedkundige, Pestalozzi, heeft reeds lang vóór ons de zeer juiste opmerking gemaakt dat *inwijding in de bewijsbare wetenschap het eenigste middel is om onkunde en vooroordeel te verwijderen.* Als zoodanig zien wij met genoegen elke poging om onderrigt te geven aan den oorspronkelijken bewoner van landen waar den verbreider van nuttige kennis een zoo ruim veld openstaat als hier op Java, en in menig geval reeds betreurden wij het dat men *hier* daaraan niet dat gewigt schijnt te hechten dat de zaak zoo ten volle verdient. Waar het de aanwending zou gelden van eenige poging tot ontwikkeling van den javaan in het algemeen, daar heeft men van de zijde van het publiek op geene medewerking te rekenen, en zoo er al hier en daar door de regering iets wordt gedaan tot ontwikkeling van den oorspronkelijken bewoner van dit eiland, dan beperkt zich dat tot eenige weinige individuën, terwijl het uitsluitend doel is, *vorming tot eene dienst waartoe zij zonder die vorming ten eenemale onbruikbaar blijven*; ergo, meer eigenbaat dan philantropie.

Dat de toegang tot de scholen, even als voor elk ander, ook voor den javaan openstaat, moge betrekkelijk waar zijn, doch moeijelijk zou men eene waarheid kunnen bedenken van minder beteekenis dan deze. Het is algemeen bekend hoeveel moeite het kost om den onontwikkelden het belang te doen begrijpen der verstandsontwikkeling, ook dáár waar geen vooroordeel kan bestaan tegen den vreemden oorsprong van het aangeboden onderrigt. De onkundige heeft geen denkbeeld van de waarde der wetenschap;.... het zoeken der wetenschap naar hooger kennis en het daarbij soms mislukken van proefnemingen, geven zelfs den practischen werkman eenen gretiglijk aangegrepenen schijngrond voor de minachting waarmede hij alle theorie verwerpt.

De ondervinding van eeuwen heeft bewezen dat slechts enkele individuën zijn bevoorregt met eene, als het ware instinctmatige, zucht naar kennis, terwijl de massa den daaraan besteedden tijd als verloren achtte, zoodat men bijna overal de toevlugt heeft moeten nemen tot dwang, dan wel tot het uitlooven van dadelijke belooning of uitzigt op onverwijld voordeel om de ouders te bewegen hunne kinderen te doen onderwijzen, en aldus de eerste zaden van kennis te strooijen onder eene klasse van menschen, die der maatschappij nog weinig anders konden aanbieden dan alleen de kracht hunner spieren.

Zoo was het in de landen waar gelijkheid van zeden en gebruiken, de voordeelen van beschaving en kennis voor allen in een gelijk licht stelde, en hoeveel meer moet dit dan niet het geval wezen met hen die, in geheel verschillende omgevingen opgevoed, der vreemden wetenschap veelal *in tegenspraak* vinden met hetgeen zij van kindsbeen af hebben leeren eerbiedigen als, boven alle tegenspraak verheven, waarheden? Even als hunne tooververtellingen en wonder-legenden voor hen de geschiedenis daarstellen van hun land en volk, even zoo houden zij, met de *tenaciteit* van het vooroordeel, zich vast aan de kennis die op de overleveringen hunner voorouders is gebaseerd, zonder voor hunne overtuiging eenige andere grond te vragen dan deze.

Ten einde in de europesche landen bij de massa ingang te vinden, had de europesche wetenschap alleen de apathie der onkunde te overwinnen; *hier*, echter, moet eerst *wantrouwen* ontstaan *tegen vermeende kennis* alvorens de eerste poging kan worden aangewend om het vooroordeel der onkunde te doen wijken voor ambitie tot het verkrijgen eener andere, moeijelijkere kennis, die op wetenschappelijke gronden berust.

Het, in verhouding tot de bevolking zeer gering, aantal *élèves* dat men vindt op de hier op Java verspreidde inlandsche scholen, is dan ook het bewijs voor de weinige lust die hier onder de Javanen heerscht om hunne voorvaderlijke kennis te verwisselen tegen die der europeanen, of zelfs die daaraan te toetsen; en dat bewijs wordt van dubbele kracht wanneer men daarbij in aanmerking neemt dat, op misschien zeer weinige uitzonderingen na, dat geringe aantal *élèves* wordt gefourneerd uit de familien van inlandsche beambten, die daarbij eeniglijk uitgaan van het denkbeeld om door dat schoolonderrigt hun eene betere kans te openen voor eene toekomstige carriere in 's gouvernements dienst.

Het is dus alleen het uitzigt op materieel voordeel dat den onontwikkelden Javaan zich doet leenen tot eene opleiding in de kennis der Europeanen, en dáárom, omdat het de eenigste aanmoediging is die een gewenscht effect *kan* hebben, hadden wij gewenscht dat de regering dat lokaas als *hoofd*consideratie had gesteld, bij die zeldzame pogingen die zij aanwendt om de Javaan te trekken in eenig dienstcadre, waar hij zonder geheel speciale opleiding onbruikbaar is.

Het is reeds jaren geleden dat van gouvernements-wege een zeker aantal javaansche meisjes te Batavia werden opgeleid tot *accoucheuses*, en toen zij, na volbragte studietijd, aan een behoorlijk examen waren onderworpen geworden, en daarbij blijken hadden gegeven van de vereischte bekwaamheden te bezitten, toen werden er, behalve misschien nog naar andere plaatsen, een paar van die *accoucheuses* gezonden naar Samarang en een paar naar Soerabaija, waar zij bezoldigd werden van gouvernements-wege met *f* 10.— 's maands. Na eenige weinige maanden echter hield die bezoldiging op, en bleven zij aan hun lot overgelaten, eene handelwijze waarvan het gevolg is geweest dat thans te Soerabaija geene enkele dier waarlijk zeer nuttige vrouwen meer aanwezig is, en zij welligt ook te Samarang reeds zijn verdwenen.

Het nut te betoogen van den maatregel om zulke *accoucheuses* te vormen, zou hier overbodig zijn, want de regering heeft het nut daarvan reeds ingezien toen zij tot die maatregel besloot. Minder overbodig echter is het om eens een vlugtige blik te slaan op de wijze waarop die proef is genomen geworden.

Wat aangaat hunne opleiding in de wetenschap, daaromtrent is ons door deskundigen gezegd dat die niets te wenschen overliet, in zoo verre als zij daarin op volkomen dezelfde hoogte werden gebragt waarop de hier aanwezige *europesche accoucheuses* staan.

De europeane echter die hier fungeert als *accoucheuse*, is hoog bezoldigd, en, waar zij hare diensten *presteert*, maakt zij bovendien aanspraak op eene *remuneratie* welke niet slechts gelijk staat met die welke ooit door den obstetr. doctor wordt geëischt, maar die zelfs hare diensten nog veel kostbaarder maakt dan die van den volleerd verloskundigen.

Deze kleine indiscretie, van even een blik te werpen in het financiewezen dezer dames, zullen zij ons, hopen wij, vergeven, wanneer wij er bijvoegen dat wij die indiscretie niet begaan omdat wij in hunne positie of handeling eenige onbillijkheid vinden, maar omdat wij daarmede in verband willen brengen de handelwijze der regering tegenover de te Batavia gevormde javaansche *accoucheuses*.

Hebben die meisjes of vrouwen vooraf kennis gedragen van de omstandigheid dat zij, na zes maanden in functie te zijn geweest, geene subsidie meer zouden ontvangen? Zoo ja, dan ligt in deze handeling der regering wel is waar geene regtstreeksche onbillijkheid, maar dat men dan ook niet zegge dat de genomene proef is mislukt, want zoo als die proef is genomen geworden was aan dezelve geen kans tot welslagen geopend. Op de hoofdplaatsen verloren zich die vrouwen in de massa, tenzij heeren doctoren hen eenigzins op den voorgrond stelden, in welk geval zij hunne diensten presteerden *als helpsters van den doctor*, bij wien zij natuurlijk in eene betrekkelijke onbeduidendheid wegzonken. In de huizen van europesche dames deden zij dus veelal de dienst eener *baboe*, terwijl zij, als onbezoldigden, voor het oog der massa werden teruggebragt tot op ééne lijn met de gewone *doekon* der dessa-bevolking, welke laatste veelal de voorkeur had bij de javaansche vrouw zoowel als bij de op Java geborene dames, die inlandsche medicijnen en inlandsche behandeling, met al den sleep van voorbehoedmiddelen etc. etc., bleven verkiezen boven de eenvoudigere behandeling van die zoogenaamde *doekon Batawi, die toch niets meer was als eene gewone doekon.* Gebrek aan eenen hen onderscheidende rang en gebrek aan geldmiddelen maakte het die javaansche *accoucheuses* onmogelijk om zich boven de gewone *doekon* te distingueren, in het oog van hen die ten eenemale buiten staat zijn hunne meerdere talenten te *appreciëren*. Had echter de regering aan de op hoog bevel aldus opgeleide javaansche vrouwen, eene bezoldiging van *f* 30.— à *f* 40.— 's maands toegekend, met eenigen titel als ambtenaresse, dan zouden zij boven de gewone *doekon* het *prestige* hebben gehad van eenen rang te bekleeden, waartoe hunne meer wetenschappelijke opleiding hen ten volle aanspraak geeft, en zonder eenige twijfel zou dan de uitkomst in alle opzigten voldoende zijn geweest;.... thans echter is het hen afgenomen examen alléén het bewijs dat de proef was gelukt, terwijl de aldus gevormde individuën *niet* in de gelegenheid zijn gesteld geworden om zich te doen appreciëren.

Ware dit laatste geschied dan zou na eenige jaren, voor dezelfde som die het gouvernement thans voor de op Java *fungerende accoucheuses* uitgeeft, de hoofdplaats van elke residentie het voordeel kunnen hebben van de aanwezigheid van eene of meerdere wetenschappelijk gevormde *accoucheuses*, zonder dat men genoodzaakt zou zijn die met veel kosten uit Europa naar hier te ontbieden.

Tot dit alles had het *kunnen* komen, en deze is dan ook de eenigste voldoening die men van die proefneming heeft gehad, behalve de moeite en een paar honderd gulden kosten, die *verloren* zijn.

Zal nu ook de les zijn *verloren* die de ondervinding in dezen heeft gegeven?

(*Wordt vervolgd.*)

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 19den September 1860.

TELEGRAM

VAN

BATAVIA.

De mail met de brievenpakketten en couranten uit Europa, kwam den 18den te Batavia aan.

De spoorwegwet is in Nederland aangenomen en de minister van Hall zal aftreden. De heer van Höevell is benoemd tot rapporteur der commissie van onderzoek, in zake het cadeau van het contract der suikeronderneming Pangka. De heer Hultman is als president van het hoog geregtshof eervol ontslagen. Eindelijk, wil de bekende kapitein Gibson met een leger van Mormonen (vergezeld van hunne dames?) Sumatra aanvallen.

Wat de buitenlandsche politiek aangaat, daarmede brengt men in verband eene voorgenomene bijeenkomst van de koningen van Nederland en van Belgie. Intusschen heeft Napoleon eene zeer vredelievende verklaring aan de Engelsche regering geschreven, waaraan men toeschrijft het besluit der groote mogendheden om gezamenlijk te interveniëren in Syrie, van waar de berigten steeds ongunstiger luiden. Het fransche aandeel in de vereenigde interventielegers is dan ook reeds naar Syrië op weg.

Messina is thans door Garribaldis troepen bezet, hetgeen echter niet heeft plaats gehad zonder een nieuw gevecht, waarin Garribaldi eene schitterende overwinning behaalde en bij Malazzo zelf werd gekwetst.

In den handel is het over het algemeen stil.

KOFFIJ; 39.

SUIKER; veiling coulant afgeloopen; bruin *f* ⅛ hooger, wit *f* ¼ lager dan Mei.

THEE prijshoudend.

RIJST, TABAK, INDIGO, HUIDEN; vast op vroegere prijzen.

ENGELAND.

— Men schrijft uit Tralee:

Gisteren was het water uit het kanaal gelaten toen eene hier wonende vrouw eenige op den bodem van de bassin liggende mosselen bijeenzocht. Te huis gekomen deelde zij daarvan ook eenige buren mede; 's nachts werden een en twintig personen die er van hadden gegeten ziek, met verschijnselen van vergiftiging. Drie kinderen zijn reeds dood,

en zes personen verkeeren nog in gevaarlijken toestand, doch de overigen zijn buiten gevaar. De docter vooronderstelt dat de mosselen zich aan de koperen huid van eenig in de bassin liggend schip hadden vastgehecht en daardoor vergiftig waren.

FRANKRIJK.

— Voor het hof van assises te Parijs is eene zeer pijnlijke zaak in behandeling geweest. De heer Durieu, oud 62 jaar, officier van het legioen van eer, vroeger chef eener afdeeling bij het ministerie van binnenlandsche zaken onder de republiek, en later directeur onder het ministerie van eeredienst, stond teregt als beschuldigd van het verduisteren van gelden en vervalschen van papieren. Bij de eerste klagt tegen hem, verschool hij zich en werd hij veroordeeld tot twintig jaren dwangarbeid; later kwam hij weder voor den dag en gaf hij zich over in handen van het geregt. Uit het verhoor blijkt dat in 1854 de gevangene een groot aandeel had in de marmergroeven te Corsika; bij gebrek aan de noodige fondsen verzocht hij een vertrouwd vriend, de Baron Ernoux, om hem te helpen. Deze heer accepteerde daarop negen wissels, elk van 5000 francs en later nog negen, welke door Durieu werden gedisconteerd. De baron Ernoux moest zich voor eenigen tijd uit Parijs verwijderen, doch verleende alvorens nog acceptatie voor 36 andere wissels, waarvan de datum niet was ingevuld, ook elk van 5000 francs groot; de eene helft daarvan was bestemd ter hernieuwing der 18 anderen wanneer deze zouden zijn vervallen, en de andere helft voor eene tweede hernieuwing eenige maanden later. Durieu ging echter heen en disconteerde 18 der wissels welker opbrengst hij tot zijn eigen gebruik aanwendde. Toen de baron Ernoux dit vernam betaalde hij de wissels op den vervaldag, ten einde een publiek schandaal te voorkomen. In 1856 vernam hij tot zijne verwondering dat twee wissels, elk groot 5000 francs en voorzien van zijne handteekening, in de omstreken van les Andelijs circuleerden. Eenigen tijd daarna werden hem die wissels ter betaling aangeboden, als wanneer hij ontdekte dat zijne handteekening daarop door Durieu was nagemaakt; hij verzocht de houders daarvan om de zaak geheim te houden en bewerkte dat Durieu betaalde. Eenigen tijd daarna werden hem wederom vier valsche wissels voor een bedrag van 22,000 francs aangeboden; nogmaals haalde hij de houders over om zich stil te houden en stelde hij Durieu wederom in staat om te betalen. Thans hoopte Ernoux dat hij niet meer lastig zou worden gevallen met valsche wissels; het duurde echter niet lang of hij vernam dat een zekere heer Javel te Parijs ver valschte wissels van hem in handen had, voor een gezamenlijk bedrag van 26,000 francs, en de heer Dehaij-Callet te Arras ook wissels had ter waarde van 20,000 franken. Niettegenstaande dit alles wist Durieu het zoover te brengen dat hij Ernoux overhaalde om den heer Dehaij-Callet te schrijven waarbij deze de betaling werd gewaarborgd door Ernoux; ten gevolge daarvan disconteerde Dehaij-Callet op nieuw wissels voor Durieu ten bedrage van 20,000 francs, en ook deze bleken later te zijn vervalscht.

Ernoux werd eindelijk verontwaardigd over de schandelijke wijze waarop van zijnen naam misbruik werd gemaakt, en diende eene klagt in tegen Durieu.

Een onderzoek werd ingesteld waaruit bleek dat 65 wissels voor een gezamenlijk bedrag van 277,500 franken, van welke zoo niet allen minstens een zestigtal valsch waren, in omloop waren gebragt. Voor het hof gaf de gevangene op de hem deswege gedane vragen ten antwoord, dat hij niet ontkende al de wissels te hebben afgegeven onder den naam van den baron Ernoux; deze had hem echter daartoe gemagtigd, en feitelijk hadden zij beiden deel in de operatien welke tot de eerste afgifte der wissels en de noodzakelijke hernieuwing daarvan hadden geleid. De baron Ernoux ontkende dit ten stelligste, en verklaarde bewogen dat zijne betrekking tot den gevangene hem geheel geruineerd had. De regter verklaarde den gevangene schuldig doch onder verzachtende omstandigheden, en veroordeelde hem tot vier jaren gevangenisstraf, tot betaling eener boete van 100 francs en eene schadeloosstelling van 10,000 francs ten behoeve van den baron Ernoux.

TURKIJE.

— Meer en meer gaat er licht op over de gebeurtenissen in den Libanon. Dat de Porte met zekere onverschilligheid de twisten tusschen de Drusen en Maroniten beschouwt, is in zekeren zin niet te verwonderen, omdat het eigenlijk geene turksche onderdanen zijn, die elkander bestrijden, maar slechts vasallen. Men merkt te regt aan, dat zoo min als de regering te Constantinopel verhinderen kan, dat twee stammen van de Syrisch-Arabische woestijn elkander den oorlog verklaren, zij evenmin telkens legers op de been kan brengen, wanneer de Drusen en Maroniten goed vinden elkander dood te slaan. Ook wordt ten onregte over de zwakheid der Maroniten geklaagd, daar zij bijna driemaal zooveel gewapende mannen tellen als de Drusen en in de meeste gevallen de aanvallende partij zijn. In het jaar 1845 gebeurde iets dergelijk in den Libanon; toen kwam de Porte tusschen beide, en maakte vrede onder de beide vijandelijke partijen. Nu heeft hetzelfde geval plaats, met de uitzondering dat bij den Engelschen invloed op de Drusen, en den Franschen op de Maroniten, nog de Russische komt, die Drusen en Maroniten tegen elkander opzet. Deze drie partijen trachten elkanders invloed te ondermijnen en men verhaalt o. a. van den russischen consul te Beyruth, dat hij èn onder de Drusen èn onder de Maroniten zendelingen heeft, die beiden van kruid en lood zijn voorzien. Onder zulke omstandigheden is het voor de Porte geene gemakkelijke taak vrede te maken.

Uit Athene schrijft men het volgende: —

Gedurende eenigen tijd zijn hier verscheidene familien uit Aziatisch Turkije en vooral uit Cijprus aangekomen. Reeds meer dan duizend familien hebben dat eiland verlaten en wanneer aan de tyrannie der Turken niet een einde komt,... wanneer Europa de christenen niet te hulp komt,... dan zullen de ongelukkige inwoners verpligt zijn om hunne eigendommen te laten varen en elders hun brood te zoeken. De vrienden der Turken mogen zeggen dat eene zoodanige émigratie voordeelig is, zoowel voor Turkije als voor Griekenland, als wordende de een daardoor bevrijd van oproerige onderdanen welke bij den ander in dienst overgaan als landbouwers, doch men mag niet uit het oog verliezen dat wanneer de bevolking, die zich uitsluitend met den handel en landbouw onledig houdt, weggaat, dan ook het eiland spoedig eene wildernis zal zijn, even als het geval is geworden met klein Azie, en andere streken welke vroeger volkrijk en vruchtbaar waren, doch thans bewoond worden door half wilde mohammedanen, die roovende en plunderende het land afloopen.

— Volgens een schrijven uit Constantinopel is, ten gevolge van het overlijden van prins Caradja, laatstelijk turksch gezant te 's Hage, bij wege van bezuiniging, de turksche legatie in Nederland opgeheven. De zoon des overledenen, prins J. Caradja, secretaris bij die legatie, zal dien ten gevolge in gelijke betrekking te Brussel worden overgeplantst.

GARIBALDI
EN
NAPELS.

Er is een tijd geweest dat Ariosto meer werd gelezen dan in onze dagen; wij zullen echter thans de oude ridderlijke poëet weder dienen optenemen, al ware het ook maar om den wille van Garibaldi. Nu en dan, wanneer er twist heerscht, zal men altijd een goede en dappere ridder vinden, doch met de meest vredelievende bedoelingen zal geen verstandig zich mengenmensch in de twist voor een hersenschimmig belang. De toovenaar bewoont een betooverd paleis, hetwelk door ijzeren muren is omringd. Eene reuzenmagt bewaakt de poorten, leeuwen staan aan de hoeken en een draak blikt bloedgierig rond in de hoop van een eenvoudig reiziger te kunnen overvallen; wat heeft dus niet een moedig ridder te verwachten omtrent wiens bedoelingen bij den draak geen twijfel bestaan. En niettegenstaande dat was de ridder niet bevreesd. Op eene mooijen avond kwam de aanvaller in de nabijheid van het kasteel; onmiddellijk vielen de drakengedaanten op hem aan, doch met bebloede muilen tuimelden zij terug. Toen de waaghals bij de poorten kwam, begonnen de leeuwen te brullen, hij sprak slechts eenige woorden en zij volgden hem als een hond zijnen meester doet. Hij blies op een hoorn en de van ijzer schijnende muren verdwenen als rook in de lucht. In den tijd van een oogenblik is de dappere ridder binnen het paleis, en schrijft hij den toovenaar de wet voor. Dit alles is, zoo zult zij zeggen, het spel eener dichterlijke verbeelding. Wij antwoorden daarop, zie alle uit Napels ontvangen berigten na, is dan de strijd die Garibaldi voert sedert zijne landing op Sicilie niet een feit welke door dit verdichtsel getrouw wordt afgemaald? Zijne landing zelfs was vreemd. De Napolitaansche kruisers die in last hadden om hem de landing te beletten en dit ook met het meeste gemak hadden kunnen doen, verdwenen op het critieke oogenblik en kwamen terug toen het te laat was. Er bestaat geene verdenking van verraad van de zijde der bevelhebbers; Garibaldi wist er niets van dat de kust zoo geheel open zou zijn. Hij maakte van die gelegenheid gebruik, landde, en trok aan het hoofd van een paar honderd man de bergen van Sicilie in, niettegenstaande het eiland bezet was door Napolitaansche troepen; niettegenstaande de bevolking ontzenuwd was door eene langdurige tyrannie en onderdrukking, rukt Garibaldi regt op de hoofdstad aan, en neemt die in bezit, en dat met niet één bataillon geregelde troepen, daar de stad en hare versterkingen in bezit waren van eene groote en geregelde magt. De vijand is meester van de zee. Sicilie is zuiver in eene hinderlaag gevallen, het is niet overrompeld; de vloot van den jongen bloeddorstigen koning, na medepligtig te zijn geweest in het plegen van talrijke wreedheden op vrouwen, kinderen en inwoners van Palermo, is voor de koninklijke zaak nog in zooverre te benuttigen tot overbrengen der garnizoenen. Laat de zee in de magt van den koning blijven, het is bewezen dat het den vrienden van Garibaldi niet moeijelijk valt om hem zoowel hulp in manschappen als in materieel te doen toekomen. Onlangs werd ons verteld dat zoo lang als de groote militaire magt van Messina der koning getrouw bleef, er nog niets was verloren. Garibaldi was iemand die door zijne bewegingen voor een oogenblik den schrik van het land kan zijn, doch eindelijk in het niet en de vergetelheid zou worden teruggeroepen. In spijt van al die voorzeggingen vernemen wij thans dat de koning van Napels last heeft gegeven om geheel Sicilie — Messina niet uitgesloten — te verlaten ten einde de gruwelen van eenen burgeroorlog te voorkomen. En wat verder? De inbezitname van Sicilie is dan geëindigd of liever het eiland is dan verlost van de tyrannie onder welke het zoo lang heeft gezucht: en wat zal er dan gebeuren op het vaste land? Niet een redelijk man twijfelt er een oogenblik aan dat, tenzij de vreemde diplomatie tusschen beide kome, het treurspel of blijspel,.. hoe zullen wij het noemen?.. niet zal worden doorgespeeld op het nog door den jongen Bourbonschen koning beheerscht wordende land. Het is daaromtrent nog eene kwestie of de Napolitanen er toe zullen overgaan om zelf eens een besluit te nemen. Engeland en Frankrijk hebben sedert lang ten aanhoore van geheel Europa verklaard dat het gouvernement van Napels zoo onderdrukkend en schandelijk was, dat zij zelfs niet langs diplomatieken weg er iets voor wilden doen. De natien zijn niet altijd verpligt om hunne vloten en legers heen te zenden tot herstel van onregtvaardigheden, wanneer die met hardnekkigheid worden gepleegd in landen waarover zij geen direct beheer hebben. De geschiedenis leert ons dat de uitslag van zulke bemoeijingen eerder slecht dan goed is. Vrijheid was nimmer iets vreemds. Het is een stam die in elk land groeit en welker ontwikkeling men niet kan tegengaan. Was het nuttig om den Napolitanen in die oogenblikkelijke crisis van hunne geschiedenis te zeggen." „Doe niet datgene wat gij denkt dat het beste is, maar doe dat wat wij denken dat goed voor u is — en wij denken dat gij niet beter kunt doen dan vertrouwen stellen in de beloften van uwen koning. Hij is nog jong; wreed en bloeddorstig heeft hij zich getoond, dat moge waar zijn, doch hij kan van het dwaalspoor waarop hij zich thans bevindt terugkeeren en een regtvaardig en goedgeaard vorst voor u allen worden" De man die aldus sprak had moeten zien hoe die woorden door het volk werden ontvangen. In den tijd van eene halve eeuw zijn de door de Napolitaansche vorsten gepleegde wreedheden vier maal vergeven; vier maal is het volk van Napels uitgebarsten en telkens moesten zij dat met hun bloed boeten, of werden zij in holen geworpen waarin zij hunne beste levensjaren in martelingen moesten doorbrengen, en dat alleen omdat zij schuldig waren aan de misdaad van geen vertrouwen te stellen in des konings woord. Wie geeft hun de verzekering dat de zoon beter is dan den vader, wiens wreedheid nog versch in het geheugen ligt? Wat zij weten is, dat toen hij op den troon kwam hij de verklaring aflegde dat, wanneer zijn vader hen had gepijnigd met zweepslagen, hij hen nog erger smart zou berokkenen dan de steek van eenen schorpioen veroorzaakt; dat hij de oude raadgevers van zijnen vader bij zich hield, en hen in den adelstand verhief die meest zouden uitmunten in daden van wreedheid en onderdrukking; dat aan de deuren der staats-gevangenisholen nog een slot meer was aangebragt, en dat de polsen der gevangenen met nog eenen kettingband zouden worden voorzien, dat de oude regtspleging, martelingen, enz. als vroeger zou worden gevolgd, en om dit alles te bekroonen gaf deze goedertierene vorst last om Palermo te doen bombarderen; niet dat hier eene oorlogzuchtige bedoeling in lag opgesloten; neen! het was zuiver eene daad van wreedheid op eene weerlooze bevolking. Dat de Napolitaansche onderdanen dit alles indachtig zijn wanneer zij met zich zelven te rade gaan of die koninklijke jongeling waard is hun heer te blijven, ja dan neen. Hoe werden de beloften nagekomen die zijn vader gaf? De geschiedenis geeft ons daar het antwoord op. Zal de zoon nu juist in dat punt met zijnen vader verschil maken? Wanneer men nagaat wat hij reeds heeft gedaan gedurende den korten tijd dat hij aan de regering is, in waarheid! dan mag men niet veel hoop koesteren dat van hem iets beters is te verwachten dan van zijnen vader. Wij weten hoezeer hij aan het oude sijsteem is gehecht, hetwelk hij echter schijnbaar zoo bepaald van zich heeft afgeworpen als ware het hem geheel onverschillig geworden. Hij mag zooveel beloften maken als hij wil, of hij er aan getrouw zal blijven is eene tweede vraag. Herinneren wij ons wat zijn vader in hetzelfde geval deed Hij beloofde alles wat men maar wilde, en zelfs nog meer; riep al de hemelsche magten tot getuigenis van zijne opregtheid, waardoor een elk werd bedrogen. Al zijne nieuwe vrienden ontving hij hartelijk, met den welkomstgroet op de lippen maar met den dood in het hart; hij volgde den ook later maar al te wel de ingeving van dat hart op. Wat de vader heeft gedaan zal de zoon bepaald ook doen. De Napolitanen zijn ook van die opinie en wij gelooven dat zij den bal niet zoover misslaan.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Naam van het Schip.	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Sept. 19	Ned. Ind.	St. Kraton.	A. van Nijvenheim.	28	Bezoekie.	18 Sept.	geen	Soerabaija.	

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
September. 19	Ned. Ind.	Said Maskoor.	Hadjie Achmat.	Koetei.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Delftshaven.	Schaap.	In reparatie.	B. Kopersmit & Co.
„	Amerika.	Zeeman.	Amsterdam.	„ „ „ „
„	Elizabeth Jacoba.	Lucas.	„	„ „ „ „
„	Helmers.	A. Ressen.	Onbepaald.	E. Ten Brinck & Co.
„	Watergeus.	H. R. Giezen.	Banka.	„ „ „ „ „
„	Prins Fred. der Nederl.	C. C. de Witt.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
„	Amazone.	Abbink.	Onbepaald.	„ „ „
„	Princes Amelia.	Groeneveld.	„	„ „ „
„	Fearnot.	Fabritius.	Onbepaald.	B. J. van Eek & CO.
„	Twee Gezusters.	Keuzekamp.	Nederland.	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
Zweedsche.	Ida.	Soderberg.	„	„ „ „ „ „
Hamburg.	Heros.	Hartmeijer.	Cowes f. o.	„ „ „ „ „
Bremer.	Johan Lange.	Lemke.	Rotterdam.	„ „ „ „ „
Pruiss.	Albert Borsig.	Wegener.	In lossing.	„ „ „ „ „
Nederland.	Fop Smit.	Hoefman.	Ned via Samarang.	„ „ „ „ „
Engelsche	Daniel Jeffries.	Jeffries.	Engeland.	Adam & Co.
„	Annie Archibald.	John Turnerj.	Onbepaald.	J. F. van Leeuwen & Co.
Nederlandsche	Dt Visser	W. van der Linden.	Nederland.	Anemaet Co
„	Stoomschip Prins van Oranje.	Coldenhoff.	Batavia.	Major Matzen & Co.

Marktprijzen.

Suiker ƒ 16 @ ƒ 16½.—
Rijst (cargo) ƒ 125 @ ƒ 140.—
Id. (witte) ƒ 160 @ ƒ 175.—
Arak ℔ legger. ƒ 40.—
Rotting ƒ 7 @ ƒ 8 —
Wisselkoers 101 %

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoo lang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

Gedrukt bij Le Roy & Co. te Soerabaya.